

Beyoğlu Konferansları: Bütüncül Psikoterapilerde Terapist Olmak

Tahir ÖZAKKAŞ, M.D., Ph.D.

Psikoterapi Enstitüsü Eğitim Yayınları: 333
Seminer Serisi: 038

Beyoğlu Konferansları: Bütüncül Psikoterapilerde Terapist Olmak

Tahir ÖZAKKAŞ, M.D., Ph.D.

Yayın hakları Psikoterapi Enstitüsü'ne aittir.

ISBN 978-605-7926-95-1

Birinci Baskı: Aralık 2020

Editör: Tahir Özakkaş

Yayıma Hazırlayan: Psikoterapi Enstitüsü Yayın Ekibi

Dizgi ve Kapak Tasarım: Yasemin Gümüş

Baskı: ENT Matbaa Yayın Reklam San. ve Tic. Anonim Şirketi
Merkez Efendi Mh. Mevlana Cd. Tercüman Sit. A-8 Blok No:118 No:54 K:13
Zeytinburnu – İSTANBUL

PSİKOTERAPİ ENSTİTÜSÜ EĞİTİM ARAŞTIRMA SAĞLIK ORG. VE DANIŞMANLIK LTD. ŞTİ. GENEL MERKEZİ

Asmalı Mescit Mah. İstiklal Cad. Galatasaray Han, “*Terapi İş Merkezi
Beyoğlu*” Dış Kapı No: 120 D:42, Beyoğlu / İSTANBUL
Tel: 0212 243 2397

PSİKOTERAPİ ENSTİTÜSÜ EĞİTİM ARAŞTIRMA SAĞLIK ORG. VE DANIŞMANLIK LTD. ŞTİ. DARICA ŞUBESİ

Bayramoğlu Mah. Fatih Sultan Mehmet Cad. “*Terapi İş Merkezi Bayramoğlu*”
Dış Kapı No: 285 D:29, Darica / KOCAELİ
Tel: 0262 653 6699

PSİKOTERAPİ ENSTİTÜSÜ LTD. ŞTİ. ANKARA ŞUBESİ

Aşağı Öveçler Mah. 1324 Cad. “*Terapi İş Merkezi Ankara*” No:57/1,
Çankaya / ANKARA Tel: 0312 473 53 76

www.psikoterapi.com - www.psikoterapi.org - www.hipnoz.com

SUNUŞ

Değerli Dostlar,

Psikoterapi Enstitüsü olarak, öncelikle ruh sağlığı profesyonellerinin ya da ruh sağlığı ile ilgilenen kişilerin ihtiyaç duyacağı teorik bilgileri ve pratik/uygulamaya yönelik deneyimleri paylaşan özgün ve çeviri yayınlar ile literatüre katkıda bulunmayı hedefliyoruz. Psikoterapi Enstitüsü Eğitim Yayınları, Psikoterapi Enstitüsü'nün çalışmaları kapsamında gerçekleştirilen atölye çalışmaları, ulusal konferanslar, uluslararası konferanslar ve dünya literatüründen seçkileri içermektedir.

Bu kitap, çeşitli kurum ve kuruluşlarda halka yönelik olarak gerçekleştirmiş olduğum konferansların deşifrelerinin derlemesi olma özelliğiyle özgün bir yayın niteliği taşımaktadır. Bu kitapta neden terapiye gideriz?, rölatif bütüncül psikoterapi, süpervizyon, psikoterapi eğitimi ve sivil toplum örgütü faaliyetleri, nasıl terapist olunur, ah bir “sahi, dürüst, cömert ve cesur olabilsem, psikoterapide süpervizyon: “ol mahiler ki derya içredir, deryayı bilmezler” konuları ele alınmaktadır

Konuya ilgi duyan okuyucuların yanı sıra klinisyenler, psikoterapistler ve araştırmacılar için başvuru kitabı niteliği taşıyan bu yayını sizlerle buluşturmaktan kıvanç duyarız.

Uz. Dr. Tahir Özakkaş

06.12.2020

Bayramoğlu /Darıca/Kocaeli

İÇİNDEKİLER

1. BÖLÜM

Neden Terapiye Gideriz? 3

2. BÖLÜM

Rölatif Bütüncül Psikoterapi 67

3. BÖLÜM

Süpervizyon, Psikoterapi Eğitimi ve Sivil Toplum
Örgütü Faaliyetleri.....99

4. BÖLÜM

Nasıl Terapist Olunur? 151

5. BÖLÜM

Ah Bir ‘Sahi, Dürüsüt, Cömert ve
Cesur Olabilsem 199

6. BÖLÜM

Psikoterapide Süpervizyon:
“Ol Mahiler ki Derya İçredir, Deryayı Bilmezler” 275

Dizin 344

20.11.2019

PED İstanbul Avrupa Şubesi / Beyoğlu / İSTANBUL

<https://www.youtube.com/watch?v=MT9F8H50soE>

1

Neden Terapiye Gideriz?

Tahir Özakkaş: Arkadaşlar Hoşgeldiniz. 2019-2020 yılının Çarşamba konferanslarını ben başlatıyorum. Geçen hafta oldu mu?

PED Görevlisi: Olmadı Hocam.

Tahir Özakkaş: Peki, bu ilk konferans o zaman. İlk olmak güzel. Arkadaşlar slaytları istedi benden fakat bende slayt yok. Akşam bir tane slayt yaptım; adımı yazdım, konuyu yazdım. İkinci slayta geçerken uykum geldi, yattım. Gece dörtte kalktım, dördü çeyrek geçe. Saat birde de Gebze RAM'ın konferansına katılmaya söz vermiştim, son gün arkadaşlar hatırlatmışlardı. Onlara slaysız ayıp olur diye daha önce başka yerlerde verdiğim konferansların slaytlarını biraz karıştırdım, kopyala yapıştır yaptım, ilk slaytı değiştirip hazırladım fakat şimdi yapacağım konferansa slayt hazırlamaya enerjim kalmadı. Kafamdakileri anlatacağım, sanki slayt olunca kafamdakileri anlatmıyormuşum gibi.

Evet, bugün konferansta ilginç bir şey oldu. Gebze bizim bölgemiz, biliyorsunuz. Darıca ve Gebze’yi evim gibi hissettiğim için konuyu anlatmak üzere özel anılarımdan bahsettim biraz. Onların da hoşlarına gitti. Yine ben burada da anılarımdan başlayarak ‘Neden ben terapiye gitmek isterim?’ sorusunu kendime sorayım dedim. Konu, arkada ekrana da yansıtılmış, ‘Neden Terapiye Gideriz?’. Evet, vallahi bizim zamanımızda terapist yoktu, ben gidemedim. Keşke olsaydı. Olsaydı da gidebilir miydim? Zannetmiyorum, çünkü mahalle baskısı beni aşağılık bir yaratık olarak nitelendirebilirdi. O zaman terapi ihtiyacını biz nasıl karşılıyorduk diye sordum kendi kendime. Çok terapi ihtiyacım olmuş benim hayatımda, çok travmalarım olmuş. Bir şekilde debelenmişim, uğraşmışım, beş birimlik enerji verecek yerde yirmi beş birimlik enerji vererek halletmeye çalışmışım. Bugün itibariyle baktığımda terapiye rahatlıkla gidebilen, içindeki yapıları birine ayna olarak bakarak kendi iç dünyasını anlamaya çalışan dostları, arkadaşları çok şanslı görüyorum.

Peki, neden terapiye gideriz, gitme ihtiyacı duyarız sorusunu cevaplamaya travmalardan başlayalım, acılardan başlayalım. Dün gece hanıma da sordum, ‘Senin mesela, hiç terapiye gitme ihtiyacın oldu mu?’ dedim. ‘Terapiye gider misin?’ dedim. ‘Tabii, çok ihtiyacım oldu terapiye gitmeye’ dedi. ‘Hiç gittin mi?’ diye sordum. ‘Yok gitmedim’ dedi. ‘Niye gitmedin?’ dedim. ‘Vallahi, terapiye giderim gitmeye. Çok da isterim, çok da ihtiyacım var. Fakat beni anlayabileceklerini düşünmüyorum’ dedi. Temel soru bu. ‘Ufak ufak yokluyorum’ dedi. Belki de terapiye gidecek. Yokladığı insanlar herhalde çok farklı yerlerdeler. Onu anlamaktan uzak, duygusunu hissetmekten uzak yerdeler. Yani eşim örtük mesajlar veriyor ancak tera-

pist adayları ya da terapist olarak düşündüğü dostları onu o kadar yüzeysel bir mesaj olarak alıyor ki... Fakat o yüzeysel mesajların içine insanlar ufak ufak acılarını ekerler. Ufacık ekerler ve sizin onu bir şekilde hissetmenizi, anlamamanızı beklerler. Eğer bir kavşağı döner de onu anlarsanız size biraz daha büyük bir parça uzatırlar. Eğer kafanız ya leylim çağırıyor da oradaysanız, danışan anlaşıldığını hissettikçe kendini açar, açtıkça acısını paylaşır, paylaştıkça da birlikte farklı düşünme ile ilgili süreçlere gidebilirsiniz.

İki boyutu var, ben terapiyi ve terapi ihtiyacımı nasıl giderdim diye önce bir nefsim soruyorum? Diyorum ki, ben bu acıları nasıl hallettim? El bebek gül bebek büyümedik, çocukluğumuzdan itibaren hep hayatın içinde yoğrulduk. Anadolu çocuklarının hemen hemen hepsi böyle, yani hayat onları pişirir, sokakta büyürler, sokakta var olurlar. Son 15-20 yıldır biraz böyle apartman çocuğu çıktı, metropol çocuğu çıktı. O bizim yaşadığımız hayatı yaşamayan, kendi başına varlık mücadelesi vererek dirençli olmayan çocuklar. Biraz daha zayıf aslında, dışarıda güçlü görünürler ama hayatın sillesini yemedikleri için, koruma altında oldukları için de acı bir darbe geldiğinde yıkılmaları daha muhtemel olan yapılar. Değerli hocalarımız, yurtdışındaki hocalarımız hep anne-babaya atıf yaparlar. Doğru anne baba çok önemli fakat şimdi geçmişe doğru baktığımızda, bizi büyüten mahalledeki arkadaşlarımızdı, terapistlerimiz onlardı, kardeşlerimizdi yani. En büyük şansımız onlardı herhalde. Tabii Kohut bunu çok güzel anlatır aslında. Acılarınızı yalnız yaşarsınız, ancak dostlarınızla paylaşırsınız. Çocukluğunuzdan itibaren yakın, kanka arkadaşlarınız varsa gizli işlerinizi onlarla yaparsınız. Ergenlik tamamen ayrı bir dünya, cinsel hayat, vücudunuzun keşfi, vücudunuzdaki değişimler ve

dönüşümler olur. Bunlar kimlerle paylaşılır, kimlere anlatılır, nasıl konuşulur? Yok böyle bir kültür. Ama öyle bir sistem kurulmuş ki mahalle kültüründe, bir şekilde kızlar kızlarla, oğlanlar oğlanlarla bu acıları bir şekilde paylaşırlar. Bir tık önde olup duygusunu ve düşüncesini regüle edebilen kişiler size destek olurlar, yardımcı olurlar. Şimdi benim terapi ihtiyaçlarıma bakıyorum, çocukluk döneminde hep böyle karşılanmış. Ergenlikte, biraz böyle sosyal, siyasal kültürel gruplara ait olma duygusuyla kendinizi yalnız hissetmemek, grubun üyesi olmanın getirmiş olduğu güç, değerlilik, önemlilik duyguları oluşur. Örneğin birileri vay be kardeşim dediğinde siz kendinizi çok önemli hissediyorsunuz. Burada da terapi ihtiyaçlarını yine grupsal dinamiklerin karşıladığını görüyorum.

1967 yılı benim sosyal hayatı ilk yaşadığım yıl. Çoğunuz hayatta değildi, kaç kişi hayattaydı 1 kişi 2 kişi. Evet, orta birinci sınıftayım veya ilkokul beşteyim, emin değilim. Evimizin önünde bir grup insan yürüyor pankartla yıl 1967. Türkiye’de böyle bir şey var mı bilmiyorum. Caddeden bakıyorum anlamaya çalışıyorum. Bağırıyorlar, slogan atıyorlar. Ben de heyecanla bakıyorum, ne olduğunu anlamaya çalışıyorum; fener alayı olur onu biliyorum, düğün olur, sünnet olur bunlar mahalle kültüründe olan şeyler, bunları biliyorum. Bunlar olduğunda biz hemen koştururuz peşlerinden, arabalar geçer, kornalar çalınır falan. Bunu da öyle bir şey zannettim ve indim aşağıya. Fakat bunlar tuhaf, üzgün duruyorlar. Türkiye’deki en önemli göçmen kabilelerinin birisi Kayseri’de kuruldu. Türkistanlılar, Türkistanlı göçmenler. Ve bölgede büyük bir mahalleleri var Türkistanlıların. Yine halen aynı acı devam ediyor ama Doğu Türkistan’daki zulme, itiraz etmek üzere ve onların haklarını savunmak üzere düzenlenen, Türkmenistanlı kardeş-

lerimizin bir nümeyişi. Ve ben aşağı indim, onları seyrediyorum, anlamaya çalışıyorum, yazıları okuyorum. Şu anda tam hatırlayamıyorum ama “Bağımsız Türkistan” gibi yazılar var pankartlarda. O sırada bir öğretmenimi gördüm. Demek ki orta birdeyim, uzaktan bakıyorum, beni gördü ve bana gel buraya dedi. Vardım ben tabii hemen. Tabii bizim dönemimizde bir öğretmenin sizi çağırması çok önemli bir olay.

Mesela ilkokulda hatırlıyorum, mahallede karşı sokaktan öğretmen gelirse biz hemen korkudan kaçırdık çünkü oyunda yakalanmak istemezdik. Ama öğretmen gel buraya şeklinde söyleyip size bir itibar verdiğinde de bir hafta havanızdan geçilmezdi. Öğretmen çağırıp da şu tahtayı sil veya şunu şuraya götür dediğinde veya müdüre şu evrakı ver dediğinde dünyanın en kahraman insanı sizsinizdir, olay bitmiştir. Benim oradaki çağılmam da böyle bir çağırılma. Vardım yanına. Orada iki kişi küçük bir pankart tutuyorlardı. Öğretmenim pankartı tutan çocuklardan birini çıkarıp “sen tutacaksın bu pankartı, seni görevlendiriyorum” dedi. Vay be! Ne olduğunu bilmiyorum yalnız ne tuttuğumu bilmiyorum, yürüyüşün ne olduğunu da bilmiyorum. Onu tuttum ama o bayrak benim için Birleşmiş Milletler’ in sancağı gibiydi, Genelkurmay’ ın sancağı gibiydi. Onu büyük bir gururla tuttum. Orada bir gruba ait olmanın, birisi tarafından seçilmenin, bir büyük tarafından takdir edilmenin ne kadar büyük bir ihtiyaç olduğunu gördüm.

İşte bu gençlerin, görülmeye, önemsenmeye dair ihtiyaçları ne yazık ki daha sonraki yıllarda siyasi ve politik sömürüye kurban gitmesine neden olabiliyor. Kullanılmasına çok açık olan beyinlerinin sadece biraz itibar görmesi, biraz taltif edilmesi biraz onanması karşısında bütün dükkân senin diyen bir ruhsal yapı değişimi ve dönüşümüne neden oluyor. Ergenlik

12 -13 yaş, 13 -14- 15 yaş. Üç dört yıllık bir süre. Orada biraz abilik edilse, biraz kankalık edilse, o psikolojik ihtiyaçlarımız, terapötik ihtiyaçlarımız, görülme ihtiyaçlarımız karşılanır. Karşılanmadığında rahatlıkla hayatını sizin için heder edebilecek canlı bombaları oluşturabilecek bir süreç başlıyor.

Şimdi bu hikayeler yıllar içerisinde ilerliyor; ilkokul birinci veya ikinci sınıftayım. Haşarı bir çocuğum, oyunu çok seviyorum, sokaktan içeri girmiyorum. Her yerim kir, kesik, kırık... Oradan atlarım buradan, atlarım; hâlâ da öyleyim de kilo nedeniyle fazla atlayamıyorum. Mahalledeki bir abi ile kavga ettik bir gün; onun bam teline bastım ya da onun sahasına girdim. Ben 9-10 yaşındayım, o da 16-17 yaşında. Tabi mahallenin içerisinde hep güvende hissedersiniz, o da mahalleden birisi, bizim çocuk. Bir de yan mahallelerle kavga edersiniz; onlar düşman, yabancı yerler, gavur eller. Hazırlanırsınız, plan proje yaparsınız, taş dövüşü dediğimiz Kayseri'nin dövüş sistemi vardır. İki mahallenin çocukları sokağın başlarına toplanır, ellerine taşlarını alırlar, fırlatırlar. Sapan pek yoktu, bir iki kişi sapan kullanırdı ama çoğunlukla elle atılırdı. Evlerin tahta panjurları vardı. O sokaktaki evlerin hanımları camlar kırılmasın diye hemen panjurları kapatırlardı. Haftada bir iki defa olan bir hikâye.

Bunu şimdi geriye dönük bir analiz yaparak anlayabiliyorum, birazdan anladıklarımı paylaşacağım sizlerle. Böyle mahallenin içerisinde kendi cephemizdeki gavur ellere karşı verdiğimiz mücadelede biz kankayız o abiyle. Geldi beni bir patakladı, ilk defa yediğim dayak, ufak tefek kavga ediyorduk ama kışıma bir tekme attı sivri burunlu ayakkabısı ile, arkasından bastırdı. Ben öyle acıyı daha yaşamadım hayatımda, bir zınkıladım kaldım. Ağlasam bir türlü ağlamasam bir türlü.

Bir taraftan da erkekliğe bok sürmek istemiyorsun canın yanıyor ama dövecek gücün de yok. Ben bacağına sarıldım bunun, adam öldürüyorlar diye bas bas bağırımaya başladım, bütün ev hanımlarını imdada çağırdım. Yalvarıyor, bırak gideceğim diyor. Ama ben öyle bir kilitlemişim ki bırakmıyorum. Şimdi bu acıyı ben kimseyle paylaşamadım. O yediğim dayak, yıllarca korku olarak içimde kaldı. Bir ağabeyim olsaydı, danışacağım biri olsaydı, bir terapistim olsaydı bu acıyı daha rahat hafifletirdim diye düşünüyorum.

Bu sabah anlattığım hikâyeye benim için çok acıklı bir hikâyeydi. Tabii travmatik bir hikâyeye. Onu yaşadığım yaşa gelene kadar bunlar gibi onlarca yoğun travmam var. Belki en büyük travmam dört yaşındayken benden 5-6 yaş büyük olan abimi bir ameliyatta kaybetmem ve bir anda evde havanın değişmesi. Yıllar süren, aileye bitmeyen bir depresyonun mutsuzluğun çökmesi. Yazlık bağ evlerimize giderdik, gidemeyip ne olduğunu anlayamıyorsun. Herkes bağına gidiyorken siz şehirde kalıyorsunuz; şehir sıcak, babanız çok üzüntülü, sabahlara kadar sokaklarda doluyor, anneniz üzüntülü, anlayamıyorsunuz. O atmosferde o çocukların, o annenin, o babanın terapiye ne kadar ihtiyacı olduğunu görüyorum. Yani bir gece babam geldi mesela, apar topar getirdiler. Çok dalgın bir şekilde gezirken alkollü bir sürücü gelmiş vurmuş, devirmiş atmış. Ki şehirde o yıllarda herhalde yirmiden fazla araba yok, Kayseri'de taksi olarak kullanılan toplam 20 tane eski Chevrolet vardı, onların birisi vurmuş. Eve getirdiler ki kalça kısmı mosmor olmuş. Yani o çocuğunu ameliyatta bırakmış olmanın getirmiş olduğu duygunun ağırlığıyla üzgün ve dalgın bir şekilde dolaşılıyor. Beyninde bir ur var, beyin ameliyatı olacak kurtulacak denilen 11-12 yaşlarındaki çocuğunu sağlam verip fakat

cenazesini alan bir aile...Şimdi geriye dönük düşündüğümde bunların hepsinde ailenin ne kadar terapiye ihtiyacı olduğunu, aileye ne kadar destek verilmesi gerektiğini, o yas reaksiyonunun halledilmesi gerektiğini görüyorum.

12 Eylül öncesi tıp fakültesinde, bir yatay geçiş yaptım daha rahat okuyacağımı düşündüğüm bir yere. Tanımıyorum fakülte arkadaşlarımı, girdim, çalışkan bir öğrenciyim. Sabahki konferansta bunu ilk defa anlattım. Travmanın ne anlama gelebileceğini ve nasıl bir çözüme ulaştığına dair örnek olması için burada sizlerin travmalarınızı da konuşturacağım. Yalnız, tek taraflı olmaz terapi. Öyle bir şey olsun.

Katılımcı: Sabaha kadar çıkamayız içinden

Tahir Özakkaş: Sabaha kadar buradayız vallahi. Ben kahve mi içtikten sonra mesele yok. İki tane de simit yedim, enerjim geldi.Orada o fakültede, bir cemaat var. Farklı bir cemaat, dini bir cemaat ama bir noktada tarikat gibi bir şey ve orada o cemaate ya da dini tarikata mensup öğrenciler var. Hocalardan bir tanesi de o cemaatin o fakültede önemli isimlerinden bir tanesi. Bu hoca, bu öğrencilere kıyak geçsin diye, sınav sorularını vermiş. 200 kişilik bir sınıftan 15-20 öğrenci bu soruları alıp eve giderler ve evde bu soruların cevaplarını hazırlarlar, ertesi gün sınava gelirler. Sınava girerler aynı sorular sorulur, evden getirdikleri kağıtları çıkarırlar, birkaç tanesi de oradaki, soru:1, soru:2 şeklinde soruların yer aldığı klasik sınav kağıtlarını sıraların altına koyar ve beklemeyip sınavdan çıkarlar. 2 saat 3 saat sürecek bir sınavda, 15-20 dakika içerisinde kağıtlarını verip çıkarlar. 200 kişilik bir gruptan böyle 15-20 kişinin beklemeden çıkması, gözetleyen hocalardan bir tanesinin dikkatini çeker. Bu öğrenciler boş mu bıraktılar, tembel öğrenci-

ler mi acaba, tembel öğrenciler boş bırakıp giderler diye düşünüyor ama bakıyor kağıtlar dolu dolu. Fakat o esnada sıraların altında bir- iki tane kâğıt görüyor, bu kağıtlar ne diye eğilip bakıyor ve görüyor ki cevap kağıtları, soruların altları boş bırakılarak sıranın altına konulmuş. Olayı anlıyor tabii, bu bir toplu kopya olayı diyor. Hemen dekana haber veriyor. Dekanlık gelip bir tutanak tutuyor. Biz de o sırada habire sorulara cevap vermeye çalışıyoruz, anamız ağlıyor sorularla uğraşıyoruz falan. Ama konuya vakfım, biliyorum. Bir sınav olsun önemli değil. Yeter ki sınav adil olsun, derdim o. Sınav iptal oldu, toplu kopya işleminden dolayı. Soruşturma açıldı. Hoca demiş ki; ben sekretere sorularımı yazdırıyordum, dışarıdan öğrenciler kulak misafiri olup almışlar soruları, bu şekilde çalmışlar diyerek olay kapatılıyor. İkinci bir sınav oldu bir ay sonra, o sınava girdik fakat hoca kendi cemaat elemanlarına o kadar kızmış ki çok kazık bir soru sordu. Süper kazık, doçentlik sorusu. Ben de çok zorlandım o konuda, çok çalışkan olmama rağmen çok zorlandım ama geçecek kadar bir not aldım. Hoca bütün sınıfı bırakmış. Fakat idareye notları vermiyor, diyor ki; 20'nin üzerinde ya da hatırlamıyorum 30'un üzerinde puan alanlar gelsin benden özür dilesinler. Yani sınıfı suçluyor kopya eyleminin yapılmasından dolayı, benden özür dilesinler, ben onlara geçer not vereceğim, geçireceğim.

Diğerleri ikmale kalacaklar, iki tane de ikmal hakkı var. Birinci ikmal, ikinci ikmal. Daha sonra öğreniyorum ki sınıfın en yüksek notunu ben almışım ya da sınıfta en yüksek notu alan birkaç kişiden birisiyim. Bana verilen not 45. Diğerleri 1-3-5-7, işte yüksek not alan 20- 25-30. Bu civarlardaki arkadaşlar ,20'nin üzerinde veya 30'un üzerinde not alan herkes gider ve özür dilerler hocadan. Hoca da onlara geçer not verir ve

geçerler. Bunlardan bir tanesi de benim arkadaşım. Tabii ona telefon ederim ben, derim ki “memleketten arıyorum, bu sınav sonuçları ne oldu? Diğerleri belli oldu bu halen belli olmadı. İdareyi arıyorum, idare hoca puanları teslim etmedi diyor.”. Halbuki sınav oldu, notları teslim etmek zorunda. O da dedi ki; ya böyle böyle herkes özür diledi, 20’nin üzerinde varsa 30’un üzerinde alanlar geçti, senin notun zaten 45’ miş sen haydi haydi geçersin dedi bana. Öyle mi deyip kapattım. Ben 45 puanla kalmışım. Sorduğum arkadaş da hocanın kankisi olan, güvenilir bir kaynak olduğunu düşündüğüm bir arkadaş ve o bana geçtin dediği için ben ona itibar ediyorum, kendimi dersi geçtim biliyorum.

Birinci ikmal geçer, ben yokum. Diğerleri girer sınava geçerler. İkinci ikmal hakkı gelir, onda da yokum. Tek dersle ilgili üniversite kurtarma sınavı açar, onda da yokum. Ben bir gün İstanbul’dayım. Oradan oraya koşan tipler var ya sokak çocuğuyum ya üniversitede de koşan bir tiptim, iki üniversiteyi aynı anda okuyorum. İstanbul’da da siyasal bilgiler okuyorum, ilk mezunlarımdanım oranın, burada da siyasala derse giriyorum, gidiyorum geliyorum. Bir sabah kalktım, hatırlıyorum Hürriyet gazetesinin 3. sayfasında da sağ alt köşede tıp fakültesinden 35 öğrenci atıldı diye bir yazı var. Bu arada 12 Eylül oldu, ihtilal oldu, ülkede şartlar çok değişti. 1980 yılı geldi, üniversitelerde azılı olan, ideolojik olan ne kadar öğrenci ve akademisyen varsa kararname ile üniversitelerden atılıyorlar. Bizim orada da, daha önce ideolojik şeylere bulaşmış olan arkadaşları veya normal hakkı atılmak olan ama yönetim atmaya korktuğu için 8 yıldır 9 yıldır fakültede olanları, 5. 6. Yılı tamamladığında atılması gerekenleri, onları toptan atmışlar. Ben de telefon ettim saftirik saftirik arkadaşlara, dedim ya

bizim sınıftan var mı atılan, kimler atıldı diye sordum. Onlar da dedi ki “Sen listenin içindesin, atılanlardan birisin”. Şaka etmeyin dedim. Vallahi dediler, tek dersten kaldı gözükiyorsun, ondan da atıldın. Hayda benim tıp fakültesi hayalim bitti, arkadaşlarım okula gidecekler, ben başlayamıyorum. Travma şimdi. Ben bunu kime anlatayım, bu derdimi nasıl anlatayım?

Bugün ilk defa anlattığım için, ilk kez size anlatıyorum, duygulanırsam kusura bakmayın. Geçmiş anıları, travmaları canlandırmak çok zor geliyor bana, çok öfkeleniyorum. Neden terapist oldum, onun açıklaması ile ilgili.

Katılımcı: Kaçıncı sınıftaydınız?

Tahir Özakkaş: İkinci sınıftaydım. Memlekette adın doktora çıkmış; amcan, teyzen, halan, babaannen, deden doktor geldi doktor gitti diyor, tansiyonumu ölç diyor, beklentiler var. Lanet olsun, ben doktor değilim diyorsun ama yaftayı yapıştırmışlar, doktorsun. Yani böyle bir acı. Başka bir fakülteden ayrılıp başka yerlere gidebilirsiniz ama tıp doktoru unvanınız oldu mu atılmak ölümcül bir sıkıntı, yani travma travma üzerine. Atladım gittim fakülteye, o hocayı buldum dedim “Hocam nasıl bir şey? Benim sınav kağıdım çok iyiydi,45 alacak not değildi, sen beni bırakmışsın bir de 20’nin üzerinde alan 30’un üzerinde alan herkesi geçirmişsin, neden bana bunu yaptın?”. Adam baktı, evet gerçekten kalmışım ve gerçekten kaldığım için okuldan atılmışım, başladı ağlamaya. “Ben bunu nasıl yaptım sana, bunu nasıl atladım? Bunun nasıl farkında olmadım? Ben seni nasıl kurtaracağım, ben bu vicdan azabından ölürüm.”. Ben bu defa adamı teskin etmeye başladım, dedi ki “Gel seninle bir anlaşma yapalım.”. “Nasıl bir anlaşma?” dedim. Dedi “Sen bir dilekçe ver, birinci bütünleme sınavında

annem hastaydı, eniştem hastaydı kalp krizi geçirdi. Hastanede olduğum dönemde de çok yoğunum, ikinci sınava da geldim fakat sınav kağıdımı hoca kaybetmiş de dilekçende”. Hoca böyle bir teklifte bulundu bana. Ne olacak? “Bana dilekçe geldiğinde ben bu çocuğu gördüm, sınava geldi sınav kâğıdı bendeydi, okudum da ama kâğıdı kaybettim tekrar sınav hakkı verelim diyeceğim” dedi hoca. Böyle bir ne diyoruz çözüm, kılıf bulduk.

Ben de tamam dedim. 18 ya da 19 yaşındayım; ne bileyim verdim dilekçeyi idareye. Hocanın söylediği gibi, dilekçe idarede işlendi, dekan yardımcısı veya FKB'nin müdürü dediğimiz hoca beni çağırdı bu dilekçeye istinaden. Bekliyorum aralarda dolaniyorum. “Gel evladım” dedi, bana bir babacan tavırlar gösterdi ki, bir abilik bir babalık gösterdi ki hayatta görmediğim bir şey. Nasıl iyi hissettim kendimi bu kadar acılardan, bu kadar travmalardan sonra. “Bunu hallederiz evladım, sen hiç merak etme” dedi. Ben yumuşadım. “Otur bakayım şu koltuğa” dedi, bir çay- kahve teklif etti. Sonra “oğlum” dedi, “ya bana hakikati söyle” dedi. “Bak sen dürüst bir çocuksun, bir sınava girmişsin, kopya çekmemişsin, o ekibin içinde değilsin, birinci ikmale girmemişsin, ikinci ikmale de girmedığın gözüküyor. Bir şey var burada, sen ikinci sınava girdim ama hocam kağıdımı kaybetti diyorsun, bu peki kafama yatmıyor doğruları söyle. Ben buranın yetkilisiyim, seni kurtarırım, hiç endişen olmasın.” dedi. Ben de inandım, adam yaşlı başlı adam, koskoca profesör. Anlattım, hocam hadisenin özü böyle böyledir diye. “Ben sınıfta en yüksek not aldığım halde gidip hocadan özür dilemediğim için, arkadaşlar da sen geçtin dedikleri için ben dersler başlayacakken gelip dersime devam edecektim ama hadise böyle böyle olunca, bunu gaze-

teden okuyunca geldim buraya hocaya söyledim. Hoca da benim bu durumum karşısında çok üzüldü ve böyle bir tezgâh kuralım dedi. Ve ben de bu tezgâh üzerine bu dilekçe yazdım, size verdim.” dedim. Bunu söyledikten sonra bana bir küfür bastı, şerefsiz, it oğlu it dedi, s.ktir ol git dedi. Şok oldum ben. Hayatımın en büyük travması, anlatabildim mi? İnanamadım, kovdu beni.

Katılımcı: Hiç etik değil.

Tahir Özakkaş: Başlarım etiğine şimdi. Yani çok kibar gözüküyordu. Neden psikiyatrist olduğumu anlıyorsunuz şimdi değil mi? İnsanların ruh dünyasını analiz etmek ve ruhlarından geçenleri bulmak açısından, dediğim gibi olan insanları kurtarmak açısından, terapist olmaktan başka yolum yoktu benim.

Katılımcı: Travmalarınızı iyiye çevirmişsiniz

Tahir Özakkaş: Onarma çabası yapıyorum, çocukluğumu onarıyorum, gençliğimi onarıyorum. Çıktım dışarı yarım saat, bir saat ya da birkaç saat sonra bana resmi bir tebligat yazısı verdiler, okuldan atılma kararı diye. Tebellüğ ettim. Bütün hayallerim yıkıldı tabii. Bir de yalan beyanda bulunmaktan dava açılacak diye bir tehdit etti ki sormayın gitsin. Fakat verdiği kâğıtta, altta bir cümle var idi. Atılışı şu şu nedenlerle: süresinde sınavda olmadığınızdan ötürü okula iliştiğiniz kesilmiştir, kanun yolu açık olmak şartıyla diye. Ben bunu bilmiyorum, kanun nedir, kanun yolu nedir anlatabildim mi? Onu gittim sordum birilerine. Dediler ki bu karar mutlak bir karar değil, mahkemeye götürerek aksini ispat edebilirsen bu karar geri alınabilir. Aksi derken? Yani sınıfta o dersten kalmadığınızı ispat edebilirsiniz ve yahut da girmediğiniz bütünlemeler ile ilgili arızı nedenleriniz varsa, hastalık gibi depresyon gibi, ölüm

gibi, bunu bir gerekçelendirebilirseniz; bu sınav hakkını alıp atılma kararınız geri alınır şeklinde açıkladı. Tabii içime bir umut ışığı doğdu, o kadar çok ihtiyacım var ki küçücük bir umut ışığına çünkü o anda canlı kalmak istiyorum. Öleyim mi, öldüreyim mi ne yapayım yani memlekete dönecek halim yok, çok utanç içerisinde, kıvranıyorum.

Terapi denen bir şeyi bilseydim o zaman, vallahi terapistin kapısına atardım kendimi, derdimi anlatırdım, bir beni dinle başka bir şey istemiyorum. O desin ki bana, “Ya ne kadar haksızlığa uğramışsınız, bu yapılan zulüm” dese dünyalar benim olacak, bu kadar beklediğim şey. Ailene anlatamıyorsun, memleketine anlatamıyorsun, kendi içindesin, ne yapacağını bilemiyorsun, arkadaşların orada devam ediyor fakülteye ve siz ilişkiniz kesilmiş ve atılmışsınız. Bir yerden ilişkinin kesilmesinin, bir yerden atılmanın ne kadar acı ve travmatik olduğunu herhalde benden daha iyi bilen olmaz diye düşünüyorum. Bir de o kadar büyük bir haksızlıkla ilgili ki, geçtiğiniz bir sınavdan kalıyorsunuz. Püf noktası burası, kalmıyorum ben gerçekten. Evet sen 45 aldın kardeşim 100 üzerinden dese, ben eyvallah diyeceğim, onu da sineye çekerim, tembelim ben kaldım diyeceğim.

Dediler ki ya bunu mahkemeye verin. Mahkeme dedikleri şey, Ankara’da Danıştay diye bir yer var, idareye karşı açılacak davalar için oraya gideceksin. Ankara’ya gideceksin, orada Kızılay’ın orada büyük binaları var, orada dilekçe vereceksin o dilekçeye istinaden dekanlık dava edilecek, kâğıdın tekrar okunacak. Ben geçerim. Atladık Ankara’ya geldik, dilekçe vereceğim. Dediler ki dilekçeyi sen veremezsin avukat verir. Peki avukat? Avukat para ister. Para yok, yol parasını zor bulmuşum. Aileye de söylemiyorum hiç, ailenin haberi

yok bunlardan. Ben elimdeki imkânlarla, kıt kanaat harçlığımla trene biniyorum, otobüse biniyorum, o vilayetten bu vilayete, bu vilayetten o vilayete gidiyorum geliyorum. Arkadaşlarımdan biraz 3-5 kuruş,50 lira 100 lira harçlık alabilirsem alıyorum. Avukata gitme imkânımız yok. Arkadaşlara dedim ki, “Bana bir çözüm bulun”. Dediler ki, “Bizim hukuk fakültesinde okuyan bir öğrenci arkadaşımız var, bir avukatın yanında daktilo yazıyor, senin dilekçeni yazar”. Gittim, hatırlıyorum, Anafartalar’da izbe bir han, bugün oraya soksan korkarım. Karanlık bir yerde bir avukatlık ofisi. Orada bir çocuk, fakültede öğrenciymiş, o avukatın yanında office boy olarak çalışıyor. Dedi ki “ben kitaba bakarım, senin dilekçeni yazarım”. İdare mahkemesine dava açıyoruz sınav kağıdımızın tekrar okunması ile ilgili. Biz davayı açtık verdik dilekçeyi içeriye. Ona da harç yatırılıyormuş, bu harcın parasını da arkadaşlarım. Harç yatırdık, dilekçeyi verdik. Dedim ki, “hadi ne zaman cevap vereceksiniz? Ben hemen fakülteye gidip başlayacağım”. Oradaki kapıdaki görevli dedi ki “Oğlum buradaki dilekçelerden dört yıl bekleyen dilekçe var, üç yıl bekleyen dilekçe var bu böyle hemen olmaz, sen ne yapıyorsun?”. Danıştay’a dava açtığında bazen 10 yıl sürer bazen 15 yıl sürer bazen hiç bitmez. Benimle aynı şekilde şikâyet eden bir arkadaş vardı, hikayemi değişik anlatacağım onun davası halen bitmedi 39 yıl 40 yıl hatta 1979’ dan başlasan 41 yıl olmuş.

Dilekçeyi verdik fakat bu dilekçeye iki yıl sonra cevap verilecek, üç yıl sonra cevap verilecek ne yapacağız diye düşünürken o sırada benim bir amca oğlum var, Allah rahmet eylesin, Mahmut abim. Bir ara böyle sohbet ederken akrabalarımızdan bir grubun Sinop’a göç ettiklerini ve oradaki, Sinop’taki ailelerden okuyan birisinin bizimle irtibat kurmak için çaba

harcadığını söylemişti. Benim amcazadem de amca oğlum da İstanbul'da yaşıyor, kendisiyle bir iki sefer görüşmüşler ona demiş ki “Ben akrabalarımı bulmak istiyorum, akrabalarımınla görüşmek istiyorum, kuzenlerimi bulmak istiyorum”. Bir türlü imkân olmamış görüşmeye, buluşmaya. Bunun da Adalet Bakanlığı'nda çalıştığına dair bir bilgim var. Ama orada görevi nedir, şoför müdür, müstahdem midir, hizmetli midir, memur mudur ne olduğunu bilmiyorum. Ama Adalet Bakanlığı'nda çalışıyor. Yani çevre bende o kadar dar ki avukattan vazgeçtim sadece mahkemede bir mübaşir olsa, bir kapıcı olsa da dese ki şu avukat merhametlidir git senin bu işini para almadan çözer desin. Telefonunu aldım amca oğlundan, açtım telefonu bir cumartesi günü, Ankara'dayım yine. Dedim ki ben sizin sülaleden Özakkaşlar'dan filanın oğluyum. “Yeğenim sen misin gerçekten?” diye çok sıcak bir ses geldi. Adam akrabaları ile buluşmanın özleminde ya, benim de yüreğim buram buram tütüyor ben okuldan atıldım, derdim ne olacak? Dedim “benim bir sıkıntım var”, “hallederiz” dedi. Atıyor dedim. Burada koskoca kapıdaki adam halledemiyor, sen nasıl halledeceksin? “Yarın evime gel” dedi, adresi verdi. Adres aşağı Ayrancı'da, lüks semt. Biz oraya hiç gitmedik, biz Mamak'ta dolanıyoruz, Etlük'te dolanıyoruz, Ulus'un derbeder yerlerinde yani esnaf lokantalarının olduğu yerlerde, Cebeci'nin etrafında dolanıyoruz.

Bizim mekanlar burası ama Kızılay ve üstü; orası elçilikler, bakanlıklar, bürokratlar bize lüks kaçan yerlerdi. Gittim ben, gittikçe o evler villalar falan değişti. Bir apartmanın kapısını çaldık iki veya üç katlıydı. “Aaa” diye çok sıcak bir karşılamayla açtı kapıyı, çok muhterem, görmüş geçirmiş Hulusi Kentmen gibi bir adam çıktı karşıma, sardı beni sarıldı, sonra otur dedi

karşıma. Ben bir an önce şu sınav kâğıdı ile ilgili sıkıntımı anlatayım derdindeyim. O diyor “anan nasıl? baban nasıl? deden nasıl? memleket nasıl? havalar nasıl? Erciyes yerinde duruyor mu?”. Benim içimden de ya geç bunları, geçiyor. Geçmiyor adam. Sonra benim telaşımı görünce “Tamam tamam halledeceğim “dedi. Kırmızı bir telefonu vardı bu çevirmelilerden. Aradı, “Ahmet Bey sen misin?” diye sordu. Karşıdaki cevap verdi benim diye. “Benim yeğenimin bir işi var, pazartesi sabah yanına gelsin onun işini hallet” dedi. Karşıdaki de sitem etti “Sayın abim, işin olduğunca arıyorsun beni vefasızlık ediyorsun, bir çayımı içmeye gelmiyorsun” diye. Benim akrabam da “geleceğim, işim çok vaktim çok olmuyor” diye muhabbet dönüyor fakat benim işim orada hallederiz ile bitti sadece. Ne konu anlatılıyor ne detay anlatılıyor. O dekandan kazığı yedim ya, artık kimseye güvenim yok, güven tamamen bitti. Allah yardımcımız olsun falan diyorum. Dedi ki konu ne, “Ben okuldan atıldım, sınav kağıdım var sınav kağıdımda haksızlık var, bunun tekrar okunması” “bunu hallederiz dedi”. “Hiç merak etme” dedi, ben konuyu anlamadığımı düşünüyorum, çok zor bir olay yani rektörlük sizi atmış, ilişkiniz kesilmiş. Yani bu nasıl döner ki? Biz hallederiz diyor. Velhasıl pazartesiye ipe çektim, uyumadım gece de. Pazartesi sabahı vardım Danıştay’ın kapısına, dedim ki ben Ahmet Bey’le görüşeceğim. Hangi Ahmet Bey dediler. Ben ne bileyim hangi Ahmet Bey. Kapıcı Ahmet Bey var, mübaşir Ahmet Bey var. Daha sonra kağıda yazılan ismi çıkardım okudum Ahmet bilmem kim. Sen ne yapacaksın onunla dediler. Dedim görüşeceğim. Kardeşim manyak mısın, onun seninle ne işi olur ki dediler. Adam dava daireleri kurulu başkanı imiş Danıştay’da, beni tabii yukarıya çıkarmadılar. Döndüm 5-10 dakika gittim geldim, derdimi

söyledim orada yalvardım etmeyin eylemeyin, beni bu adamın yanına çıkarın, bu adamla görüşeceğim diye. Israrlı davranınca yukarıya telefon ettiler, aşağıda böyle birisi sizinle görüşeceğini söylüyor diye yukarıdan bir fırça geldi hepsi dimdik durdular. Aman o adamı bekliyoruz apar topar getirin diye, ben de anlamadım. Hani Kemal Sunal filmlerinde sağına soluna bakar ya ben miyim diye o şekilde bir intizamla beni aldılar çıkardılar bilmem kaçınıcı kata. Ahmet Bey'in huzuruna vardım. "Ooo yeğenim hoş geldin, otur çay kahve ne içersin?". Yahu çay kahvenin sırası mı? Şu bizim dilekçe ne olacak? Dedi ki "Nedir konu?". Dedim ki konu böyle böyle, ne zaman verdin dilekçeyi kaç ay oldu diye sordu, daha cuma günü verdiğimi söyledim. Bir durdu, durunca ayvayı yedik dedim, yine 2 yıllık 3 yıllık hikayeler başlayacak diye düşündüm. Aradı aşağıyı evrak kayıt bölümünü, o yıllarda evrak kayıt bölümünden raportöre çıkması bir dilekçenin 2 yıl sürüyor. Sordu şu isimde bir dilekçe var mı diye, var efendim dediler. Hemen "O dilekçeyi şu dairedeki şu raportöre ulaştırın" dedi.

Bunların ne olduğunu daha sonra siyasal okuduktan sonra, hukuk okuduktan sonra öğrendim. Mahkeme nedir, raportör nedir tutanak nedir, dosya üzerinden işlem nedir bunları anlamaya çalışıyorum ben de. Hemen telefonu çevirdi. O dairenin raportörüne "Evladım" dedi, "Biraz sonra önüne bir dilekçe gelecek, o dilekçenin hemen resmi yazısını yazıp Ankara üniversitesi Fen Edebiyat fakültesinden 3 kişi bilirkişi tayin ettirip onları görevlendir, hemen filan üniversiteye elden evrakını götürmek üzere bir yazı yaz ve buradaki Tahir Bey'e teslim edip ivedilikle sınav kağıtlarının gönderilmesini talep et, bu çocuğun vakti yok.". Bir dakika sonra dilekçe yukarıya çıktı, 15 dakika içerisinde raportör raporunu yazdı, direkt olarak fen-e-